

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน

พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ

สาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

การอนุญาตให้ดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้สามารถ

รองรับการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วมได้อย่าง

รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และทันเหตุการณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับ

ที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการ
ขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
เกี่ยวกับการอนุญาตให้ดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน พ.ศ. ๒๕๓๖
บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้
“แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์” หมายความว่า ลำราง ห้วย หนอง คลอง บึง บาง
และแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงน่านน้ำตามพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๔๕

“การขุดลอก” หมายความว่า การขุด ตูด ตัก หรือการกระทำประการอื่นใดที่เป็น
การนำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ทับถมอยู่ที่แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขินขึ้นมาบนพื้นดิน

“นายอำเภอ” ให้หมายความรวมถึง ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
ผู้อำนวยการเขตสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และปลัดเมืองพัทยาด้วย

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

ข้อ ๕ เมื่อนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณีพิจารณาเห็นว่าแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ในท้องที่ใดต้นเขิน สมควรทำการขุดลอก ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวทำการสำรวจขอบเขต ปักแนวเขตแหล่งน้ำนั้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งออกแบบการขุดลอก กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาในการขุดลอกให้แล้วเสร็จ และเสนอเป็นโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วจึงประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอกมีกำหนดไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน นับแต่วันประกาศ

ในกรณีที่แหล่งน้ำนั้นมีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ยึดถือแนวเขตตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น

ข้อ ๖ กรณีที่ทางราชการพิจารณาแล้วเห็นสมควรที่จะจัดจ้างให้เอกชนทำการขุดลอกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ หรือระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสงค์จะนำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการหรือค่าจ้างเอกชน ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ในกรณีนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะนำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นค่าจ้างเอกชน ให้ตีราคากรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอกตามราคาค่าตอบแทนในการอนุญาตตามมาตรา ๙ ทวิ ในบัญชีค่าตอบแทนท้ายประมวลกฎหมายที่ดินโดยอนุโลมแล้วให้หักลบจากค่าจ้างและถ้ามีราคาเกินกว่าค่าจ้าง เอกชนผู้รับจ้างต้องจ่ายเงินค่ากรวด หิน ดิน ทราย ส่วนที่เกินดังกล่าวคืนให้ทางราชการ และให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพย์สินที่ได้จากการขุดลอกเป็นแร่ ทรัพยากรไม้ หรือวัตถุโบราณ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๗ ในกรณีที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นเห็นสมควรจะทำการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ ให้นำความในข้อ ๕ และข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัยหรือภัยแล้ง และจำเป็นต้องทำการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการให้เอกชนทำการขุดลอกแหล่งน้ำดังกล่าวไปพลางก่อน แล้วเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ว่าจ้าง

